

Elmarın şəkli

Hələ Lənkaranə şəhid Vüsəlgilə gedəndə dərk eləmişdim ki, Allah öncə şəhid ailələrini seçir. Da-ha sonra şəhidini böyüməsi üçün o ailəyə əmanət edir. Zamanı çatanda da əmanətini geri alır. Ona görədir ki, bütün şəhid ailələri fərqlidirler. Danış-diqca, dirlədikcə hiss edirsən ki, seçilmişlərdəndir. Elə Elmargilin ailəsi də bunu bir dənə təsdiqlədi.

Mənim Taqət adında müəllimim var idi. Adam bu gün də yorulub taqətdən düşmədən, dayanma-dan dünyaya ovuc-ovuc yaxşılıq, insanlıq daşıyır. Məni Allahla ilk tanış edən də məhz o olub, insanlı-ğın filtrətdən gəldiyini aşlayan da...

Bir hıçkırtıya ayılırəm... Elmarın anası bu. Bütün şəhid analarının hıçkırtıları da, ağıları da, laylaları da... eynidir. O danışdıqca elə asta, həzin ağlayırdı ki... bulaq ilk günlər-də gur gələr, daha sonra anlayar ki, bir özür bunun işi axmaq olacaq. Onda həzinləməyə başlayar və başını salıb eyni aşağı salıb eyni axınla bir özür ax-mağ'a davam edər...

Bilmirəm sizdə necədir, ancaq mənə görə dün-yada insanların həyatında dönüş nöqtələri olur. Bunlardan biri də özünü dərk etdiyin, necə yarandığını bildiyin anlara təsadüf edir. Allahı sənə tanıdan adamı sən bir özür unuda bilməzsən, bu mümkün-süzdür! Bəlkə, buna görədir ki, Taqət müəllim heç vaxt, heç kim tərəfindən unudulmur.

Məktəbi bitirməyimdən min il keçsə də hər zaman həyatımın sinif rəhbəri olaraq qalan Taqət müəllim bu günlərdə mənə bir şəhid və onun ailəsi haqqında danışdı. Həm də elə təccüb və qurur qarşıq danışdı ki, ailəni də, şəhidin böyüdüyü evi də gedib gözlərimlə görmək istədim. Taqət müəllim danışdıqca anlayırdı ki, evləndikləri andan bu gənə kimi kirayədə qalan iki zəhmətkeş adamın dünyaya gətirdiyi, tərbiye verdiyi övlad elə bu cür olma-li idi. Çünkü o valideyinlərin dünya malı ilə işləri yoxdur. Olsayıdı, bu gün evləri olardı. Onların dünyaya malına bağlı olmamaları idi, bəlkə də, övladını Allah şəhidliklə şərəfləndirdi.

Bu gün... Elmargilə gedirik... Şəhid, zabit Bayramlı Elmar İsa oğlu... Nərdivanları qalxdıqca yenə fikirləşirəm, o bu nərdivanları dəfələrlə hansı se-vinc, hansı həyəcan hisləri ilə qalxıb-düşüb. Bu daş nərdivanlar nələrə şahiddir, kaş danışalar, dillərin-dən anlasam...

Qapıda bizi cavan bir xanım qarışdırır. Baxan kimi tanıdım ki, anasıdır. Xeyr, əvvəldən tanımır-dım, ilk dəfə idi gördüğüm. Bilirsiniz, necə tanıdım? Gözleri qapıda bizdən başqa da kimise axtarırdı, ondan bildim. Məhz o gözlərin görmək istədiyi biz deyildik. O gözlər hələ də inanırdı, inanırdı ki, bir gün bu qapıdan girən adamlar arasına qarışır bu evə oğlu da ayaq basacaq. O gözlər qapıya elə baxırdı ki, birdən gələr, amma bu görməz kimi.

Bizi yan otağa dəvət edirlər... İlahi, mən axı bacırıram şəhid evlərindəki şəhid guşələrinin qarşı-sında sakit dayanmağı. Bacarmıram, axı! Otaq El-

marın şəkilləri ilə doludur, bir də Elmar guşəsi var: geyimi, şəxsi əşyaları, diplomları ilə birgə dayanıb evə girən hamını əsgər salamı ilə qarşılıyan guşə-dən çox Elmarın özü var.

Dostum asta səslə mənə:

-Bu oğlanı tanıyıram.

-Hardan? Sən ki Bakıda yaşayırsan. Hardaşar-şılaşmışız?

-Bilmirəm, amma çox yaxından tanıyıram. Şəkil bütünlükdə nurdum elə bil. Mən bu oğlanı tanımamasam da, bu nuru dəqiq tanıyıram.

Divanda əyləşirik... Elmarın atası da gəlir... Cox ağır haldı. Övlad itirən ataya biz kimik ki, nəsə de-ye bilək?! Bacardığım ən gözəl şey susmaqdır. Mən öz taleyimi də susmaqla yazmış adamam.

Atası Elmardan və onun qardaşından danışır. Onları necə əziyyətlə böyüdüklərindən, Elmarın topladığı yüksək balla heç bir Universiteti deyil, Hərbi Akademiyani seçməyindən, dövlətə, millətə, bayrağa bağlılığından danışır. Daha sonra onun bu hərbi sevgisi, vətən eşqi qardaşının da hərbiçi olmağına səbəb olmasından söz açır. Elmarın atası danışır, danışır, danışır. Mənsə eləcə baxıram, baxıram, baxıram. Öncə sakit görüntüsünün arxasından hönkürən, içinin yanğısına su səpə bilməyib hey çabalamağa çalışın ataya baxıram. Bir oğlu hələ də xidmətdə olan, onu da itirməmək üçün hər şeylə razılaşmağa hazır olan ataya!

Bir hıçkırtıya ayılırəm... Elmarın anası bu. Bü-tün şəhid analarının hıçkırtıları da, ağıları da, layla-ları da... eynidir. O danışdıqca elə asta, həzin ağla-yırıdı ki... bulaq ilk günlərdə gur gələr, daha sonra anlayar ki, bir özür bunun işi axmaq olacaq. Onda həzinləməyə başlayar və başını aşağı salıb eyni axınla bir özür axmağa davam edər. Elmarın ana-sının göz yaşları sanki o bulağın dərk etdiyini dərk etmişdi; Həzinlənmiş və danışdıqca yavaşça yana-ğından sözülməyə başlayırdı.

Qürur, sevinc və ağrının, yanığının yaratdığı o baxışı həyatda heç kimə sözə ifadə etmək möm-kün deyildi. Elmarın anasının üzünün bir yanını gü-nəş yandırırdı, qarsırdı digər yanını şəhidliyin qürü-

ru, fəxri aydınlandırdı.

Yoxluqlar içində, kirayə evlərdə iki oğul böyü-dəsən, ikisi də vətən sevgisi ilə alışib yansın, tə-mənnasız sevsin bu milləti, bu xalqı.

Elmarın anası danışdıqca, ağladıqca baxıram ve içimi didib-parçalayan ağrılara hakim ola bilmirəm. O necə bacarır? Bu canı ilə necə bu böyüklü-yündə yükün öhdəsində gələ bilir? Sonra Elmarın divardan bizə baxan fotosunu görürəm. Bu oğulu dünyaya gətirib, bu cür yetişdirən ana bacarardı ancaq bunu. Ancaq o bu qədər güclü ola bilərdi...

Orada necə oturduq, zaman necə keçdi heç bil-mirəm. Birçə o yadimdadır ki, biz evə gəlirdik, an-caq Elmar hələ də bize baxırdı. Gözləri ilə bir özür yaşıdagını danışan adam bizi evə qədər yola saldı.

Elmar, baxışlarının əsəratindən çıxa bilsəm, sənələ daha böyük mətnlərdə görüşəcəyəm. Bizə dua et, Elmar! Yer üzünün sənin duana ehtiyacı var...

Cinarə Ömrəy

Yazıçı,

AYB-nin üzvü,

Prezident təqəbüdücüsü